

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 34. Impedimentum ligaminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

ejus regulam expressè vel tacite profiteri. Quo casu Diocesanus super præmissis & singulis præmissorum cum eo dispensare valeat. . . . Ad ingressum hujusmodi sic ordinatum (si matrimonium consummatum non fuerit) per Diocesanus instanter moneri præcipimus, & induci. Quod si forsitan rennerit adimplere, ipsum (si sponsa ejus instruerit) per censuram Ecclesiasticam compellendum decernimus contractum matrimonium consummare. Quia (ut antè Pontifex dixit) votum solemnizatum per sacri susceptionem Ordinis. . . . ad dissolvendum matrimonium prius contractum, etiam si per carnis copulam non fuerit consummatum (cum nec jure divino, nec per sacros reperimus Canones hoc statutum) invalidum est censendum. Et ratio est, quia sacros Ordines absque consensu uxoris susceptos, absque eo non potuit exercere, simul & debitum reddere. Utrumque enim juxta sacros Canones incompatible est. Post Ordines proinde absque consensu uxoris susceptos, absque eo non potuit debitum non reddere. Absque eo igitur non potuit susceptos Ordines exercere. Nec Pastorale Beneficium obtinere & administrare. Cum nihil istorum possit, qui non potest conjugate debitum non reddere. Cum qua redditione non consistit exercitium Beneficii & Officii Pastoralis.

264 Ad tertium respondeo, non potuisse debitum non reddere uxori petenti, quamdiu ipsa juri suo non cessit, in susceptionem vel exercitium sacri Ordinis, vel Beneficii, Officivè Pastoralis contentiendi. Quia Titius sacros Ordines, vel etiam Pastoratum, absque consensu legitimæ uxoris suscipiendo, non potuit uxori auferre jus, per legitimum matrimonium acquisitum, exigendi ab ipso conjugate debitum. Quia ex susceptione vel executione sacri Ordinis, vel Beneficii Ecclesiastici, absque uxoris consensu facta, nullum ei præjudicium generatur, inquit S. Thomas loco proxime referendo, constat ex citata extravagante Joannis XXII. Ex quo tamen Caja scivit Titium exercere sacrum Ordinem, suscipereque curam Pastoralem, & non reclamavit, juri suo ad debitum exigendum cessisse censetur. Ex tunc proinde non potuit debitum exigere, sed debuit continentiam perpetuam vovere, sicut debet illa uxor, de cujus consensu maritus sacrum Ordinem suscepit, juxta laudatum caput conjugatus, & cap. sanè. Quibus consonat S. Thomas in 4. dist. 37. q. 1. a. 2. ad 2. si uxor sciat, & de ejus consensu vir Ordinem sacrum suscepit, tenetur continentiam perpetuam vovere. Non tenetur religionem intrare, si sibi non timeat de periculo castitatis, propter hoc quod vir ejus solenne votum emisit. Qui ibidem in corpore addit, quod qui sacrum Ordinem suscepit absque uxoris consensu, non potest ab ipsa debitum petere, nec uxor tenetur ei reddere. Quia sacrum Ordinem suscipiendo, ratione legis Ecclesiasticæ, & voti, seipsum à petitione debiti impedit.

CAPUT XXXIV.

Impedimentum ligaminis.

265 Ligamen est vinculum matrimonii, quo quis alligatur, quamdiu vivit persona cum qua matrimonium contraxit. Ut enim Apostolus ait Rom. 7. mulier alligata est legi, quanto tempore vivit vir ejus. Nec prius matrimonium, licet ratum tantum, solvitur per secundum, tamen consummatum, sed dirimit illud jure divino, quo polygamia in lege nova, nec licita est, nec valida; licet olim Judæis permessa fuerit uxorum polygamia; idèque repudiata uxore possent alteram ducere, vinculo prioris matrimonii non

soluto, uti docent SS. Patres, Ambrosius, Augustinus, &c. significatque Scriptura Deuteronom. 14. & Hierem. 3. dum mulier, post repudium, alteri nubens, *putiva & abominabilis* dicitur, fornicariæque comparatur.

Ligamen itaque prioris matrimonii dirimit quodcumque aliud, quamdiu vivit prior conjux. Nec mulier, matrimonio juncta, potest alteri nubere, nisi ipsi certò moraliter constet de morte prioris mariti, vel per certum nuntium, vel per litteras, vel per alia indicia, de quibus, arbitrio prudentum, nulla subest ratio dubitandi. Nec ad hoc sufficit longa absentia, etiam septem, decem, viginti, vel plurium annorum, ut constat ex responso Clementis III. ad Casaraugustanum Episcopum, cap. in presentia de sponsi. & matrim. *quævisisti, quid agendum sit de mulieribus, quæ viros suos causâ captivitatis, vel peregrinationis absentes, ultra septennium præsolata fuerint, nec certificari possunt de vita, vel de morte ipsorum, licet super hoc sollicitudinem adhibuerint diligentem, & pro juvenili ætate, seu fragilitate carnis, nequeunt continere, petentes aliis matrimoniis copulari. Consultationi tuæ taliter respondemus, quod quocumque annorum numero ita remaneant, viventibus viris suis, non possunt ad aliorum consortium canonicè convolare; nec auctoritate Ecclesiæ permittas contrahere, donec certum recipiant nuntium de morte virorum.*

Quod si quis, certò moraliter credens priorem conjugem obisse, alterum matrimonium bonâ fide contrahat, tamdiu exculatur, seu petendo, seu reddendo debitum, quamdiu moralis illa certitudo perseverat, uti docet S. Leo epist. 129. ad Nicetum Episcopum Aquileiensem, filique ex secundo matrimonio geniti nihilominus legitimi judicantur, uti docet S. Raymundus in Summa lib. 4. fol. 553. Verum statim atque de priore marito superflite constiterit, mulier, licet bonâ fide à secundo viro ducta, ipsi restituenda est, prout S. Leo docet ibidem, confirmatque Lucius III. cap. Dominus de secundis nuptiis. Nec isto casu licitum est ab ista secunda conjugate debitum exigere, imò nec reddere, prout ex Innocentio III. proxime dicitur. Si vero aliquis, vel aliqua, nondum habitâ obeuntis conjugis certitudine, ad secundas nuptias convolarit, & de morte prioris conjugis adhuc sibi existimat dubitandum, ei quæ sibi nupsit, debitum non degenet postulanti. Quod à se tamen noverit nullatenus exigendum, ait Lucius III. ibidem.

Denique Innocentius III. cap. inquisitioni de 268 sentent. excommun. sic habet: *Credimus distinguendum, utrum alter conjugum pro certo sciat impedimentum conjugii, propter quod sine mortali peccato non valet carnale commercium exercere, quamvis illud apud Ecclesiam probare non possit? An non sciat pro certo, sed credat? In primo casu debet potius excommunicationis sententiam humiliter sustinere, quam per carnale commercium peccatum operari mortale. In secundo distinguimus, utrum habeat conscientiam hujusmodi ex credulitate levis & temeraria (cum qua stare potest moralis certitudo de contrario) an probabilis & discreta? (cum qua certitudo moralis stare nequit) & quidem, ad sui Pastoris consilium (conscientiâ levis & temeraria credulitatis exploratâ) licitè potest non solum reddere, sed exigere debitum conjugale. Verum cum conscientia pulsat animum ex credulitate probabilis & discreta, quamvis non evidens & manifesta; debitum quidem reddere potest, sed postulare non debet: ne in alterutro, vel contra legem conjugii (debitum negando) vel contra judicium conscientie (exponendo se probabilis periculo exigendi non sua) committat offensam.*